

Vabariigi Valitsuse korralduse „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele ja nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele isikutele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks karantiinis viibimise nõuded. Sisuliselt uusi karantiinis viibimise nõudeid ei kehtestata, vaid pikendatakse kuni 30. septembrini 2020. a kehtivate nõuete kehtivust kuni 31. detsembrini 2020. a.

Eelnõu eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut. Karantiin kehtestatakse isikutele, kes on saanud COVID-19 diagnoosi, ning diagnoosi saanud isikutega koos elavatele ja püsivalt samas elukohas või viibimiskohas viibivatele isikutele.

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel, arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning lõikes 6 sätestatud. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 1 punktide 1 ja 2 kohaselt on karantiin eriti ohtliku nakkushaiguse haiguskoldest väljapoole leviku vältimiseks või tõkestamiseks kohaldatav: 1) viibimiskohald korra- ja seaduse tähenduses; 2) isikute, kaupade ja sõidukite teatud territooriumil liikumise või sellelt lahkumise piirang. Vastavalt nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõikele 3 kehtestab Vabariigi Valitsus karantiini korraldusega, kui karantiini kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Riigikantselei ametnikud.

2. Eelnõu sisu

Korralduse punktis 1 nähakse ette, et isikutele, kes on saanud COVID-19 diagnoosi, tuleb püsida oma elukohas või püsivas viibimiskohas, kuni arst on nad terveks tunnistanud. Püsiva viibimiskohana selle korralduse mõttes käsitletakse ka hotelli või muud majutusasutust, näiteks külaliskorterit, kui seda kasutab Eestis viibimise ajal isik, kellel siin muud elukohta või püsivat viibimiskohta ei ole. Selline isik võib olla näiteks turist, kes on Eestis viibimise ajal saanud COVID-19 diagnoosi. Nimetatud haigestunud isikud peavad viiruse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks järgima Terviseameti juhiseid. Viibimiskoht on ka varjupaik või turvakodu. Karantiinis viibimise kohustus varjupaiga või turvakodu korral kehtib seal teenust saavate isikute, mitte töötajate kohta, kelle alaline elukoht on mujal. Isiku tervenemise kohta teeb otsuse arst.

Korralduse punktis 2 kehtestatakse, et erandina tohib COVID-19 diagnoosi saanud isik elukohast või püsivast viibimiskohast lahkuda tervishoiutöötaja või politseiametniku korraldusel, tervishoiutöötaja suunamisel tervishoiuteenuse saamiseks või inimese elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral.

Korralduse punktis 3 kehtestatakse, et karantiinis viibimise nõue kehtib ka COVID-19 diagnoosi saanud isikutega koos elavate ja püsivalt samas elukohas või viibimiskohas viibivate isikute kohta või muul viisil haigega lähikontaktis olnud isikute kohta kuni diagnoosi saanud isiku terveks tunnistamiseni või 14 päeva möödumiseni lähikontaktsuse tuvastamisest, v.a kui Terviseamet otsustab teisiti. Samas nähakse ette erandid, millistel juhtudel võib elukohast või viibimiskohast lahkuda. Näiteks võib lähikontaktne, kellel puuduvad COVID-19 haiguse sümptomid (näiteks palavik, köha, kurguvalu), elukohast või püsivast viibimiskohast lahkuda, kui ta on tervishoiutöötaja või avalikku ülesannet täitev isik, et täita tööandja otsusel edasilükkamatuid tööülesandeid, kui isik jälgib oma tervist tähelepanelikult ning järgib Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtab kasutusele kõik võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Samuti juhul, kui ta hangib kodu lähedalt igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku ja see ei ole muul viisil võimalik, ja juhul, kui elukohas või viibimiskohas on välistatud kontakt nakatunuga. Lisaks on lubatud viibida õues. Õues viibides või igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku hankides tuleb nakkushaiguse leviku tõkestamiseks võtta kasutusele kõik võimalikud meetmed, mille on kehtestanud kas Vabariigi Valitsus, sotsiaalminister oma määrustes või Terviseamet oma üksikaktides ja juhistes, nagu näiteks soovitus hoida distantsi teiste inimestega, kasutada HOIA äppi, kanda maski, liikuda õues ajal, mil kokkupuude teiste inimestega on välditud jne. COVID-19 haiguse puhul on teatud nõuded kehtestatud sotsiaalministri 31. oktoobri 2020. a määrusega nr 123 „Nakkushaiguste tõrje nõuded“ (kui oled haige, COVID-19 kahtlusega isik või olnud haigega lähikontaktis, tuleb järgida nakkustõrje nõudeid, samuti juhised käitumiseks olukorras, kus sotsiaalteenuseid osutava asutuse kliendil avalduvad COVID-19 nakkusele iseloomulikud haigusnähtused, ja juhised tööandjatele, kuidas käituda töökohas COVID-19 nakkusele iseloomulike haigusnähtudega töötajaga).

Nendel isikutel, kelle Terviseamet on tuvastanud kui COVID-19 positiivse diagnoosiga isiku lähikontaktseid, kuid kes ei ela või ei viibi nimetatud isikuga püsivalt samas elu- või viibimiskohas, tuleb järgida Terviseameti juhiseid, mh vajaduse korral viibida karantiinis, kasutada isikukaitsevahendeid välistingimustes liikudes jne.

Korralduse punktiga 4 nähakse ette, et kehtestatud nõuete üle teeb järelevalvet Terviseamet, kaasates vajaduse korral ametiabi korras Politsei- ja Piirivalveameti. Juhul kui Terviseametil on vaja kasutada meetme kohaldamisel vahetut sundi või lisaabi, on võimalik kaasata ametiabi korras Politsei- ja Piirivalveamet vastavalt halduskoostöö seaduse ja korrakaitseaduse (KorS) alusel. Kui karantiin kehtestatakse, saab kohaliku omavalitsuse üksus abistada karantiinis olevaid isikuid eluks hädavajaliku hankimisel vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele.

Korralduse punktis 5 nähakse massiteabevahendite valdajatele ette kohustus korraldus avaldada. Korralduse avaldamise kohustus on vajalik, et kõik puudutatud isikud oleksid nõuetest teadlikud. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 6 kohaselt võib teabe karantiini kehtestamise ja lõpetamise kohta avaldada massiteabevahendis, kui haldusakti adressaatide arv on suurem kui 50.

Punktis 6 nähakse ette, et korraldus jõustub 1. oktoobril 2020. a ja kehtib kuni 31. detsembrini 2020. a (kaasa arvatud). Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 kohaselt määratakse karantiini kehtestamisel kindlaks selle kehtivuse aeg. Kehtivusaega võib pikendada

sõltuvalt asjaoludest, kuni nakkushaiguse levik on tõkestatud, nakkushaiguse tõrjenõuded on täidetud ja haigusko lle on kahjutustatud.

Taimar Peterkop
Riigisekretär

29. september 2020. a